

PIRMAS
SKYRIUS

NUŽUDYTAS

– KIN-ŠA-SA!

Jauna moteris krūptelėjusi atsigręžė į šnabždesį ir netyčia paleido iš rankų mobilųjį telefoną. Nukritęs ant grindų, šis sukėlė klaikų triukšmą, staiga išsijungė telefono žibintuvėlis, skleidęs šviesą ir trumpai apšvietęs „tai“, – moters sąmonėje kol kas niekaip neatsirado kitokio pavadinimo savo kabinete pamatytam vaizdui apibūdinti. Dabar patalpa buvo blyškiai pilka, apšviesta tik silpna nuo langų sklindančia baltai oranžine užpustytos žiemos, kelio stulpų ir priešais stūksančio keistos formos pastato šviesa. Staiga stojusioje spengiančioje tyloje tik lubų kampe abejingai ryškiai raudonai mirksėjo judesio daviklio lemputė.

– Kin-ša-sa!

Vėl netikėtai pasikartojus šnabždesiui, pašiurpusi moteris lėtai pritūpė, nenuleisdama žvilgsnio nuo atidarytų kabineto durų. Kaip galėdama tyliau padėjo ant grindų pravirą didoką rankinę, tuo pačiu pritūpimu prigriebdama ir nukritusį telefoną. Ji vis dar turėjo vilties, kad šiurkštus balsas šnabžda jos pačios galvoje, nes juk niekas („Tikrai – NIEKAS!“ – lyg būgnas aidėjo mintyse) negalėjo žinoti šio žodžio iš tokios tolimos, kaip dabar atrodė, jos praeities. Tuo labiau kad dabar nuo ką tik pamatyto reginio prie darbo stalo jos galva kaito ir spengė, lyg šalia staiga būtų sprogusi atominė bomba. Stengdamasi nežiūrėti į tą pusę, kur gulėjo negyvas – tuo buvo visiškai tikra – kūnas, ji lėtai atsistojo ir pabandė įjungti užgesusį telefono žibintuvėlį. „Įsijunk... tik – įsijunk!..“ – mintyse maldavo, kiek virpančiais atšalusiais, kažkodėl lipniais pirštais tapšnodama per – laimė! – nuo trinkelėjimo į grindis nesuskilusį ekraną.

Tą rytą ji į darbą atėjo labai anksti, pirmoji. Ir prie kabineto durų nustebo, nes jos nebuvo užrakintos. „Žioplė! Tikriausiai vakar išeidama pamiršau užrakinti. Tikrai! Juk kaip tik uždarus duris paskambino Mantė!“ – pagalvojusi prisiminė. Nusiraminiusi atidarė duris. Ir vėl nustebo, nes neįsijungė šviesa. Jungiklis kliktelėjo, o šviesos nebuvo. Tada prasegė rankinę ir išsiėmė telefoną. Įžiebusi telefono žibintuvėlį jau žengė prie stalo, ketindama uždegti stalinį šviestuvą, numesti ant stalo ranką sveriančią rankinę, tada nusivilkti palatą ir ją pakabinti į spintą, stovinčią už jos darbo vietos kampe šalia masyvaus seifo. Bet... iškart sustingo, pamačiusi Jį gulintį, kaip jai atrodė, milžiniškame kraujo klane priešais jos darbo stalą. Nedaug trūko, kad būtų už JO užkliuvusi. Tikriausiai ir į kraują bus

įmynusi, lyg ir pagalvojo apie tai, mėgindama suvaldyti kylantį norą tuojau pat nusivalyti batus į kilimą ir kur nors pasislėpti. Ten, kur jos niekas nerastų. „Svarbiausia neklykti kaip filme ir... geriau visai netriukšmauti!“ – aiškiai suprato, nekreipdama dėmesio į linkstančias ir tirpstančias išdavikes kojas. Kaip tik tada ir išgirdo šnabždesį. Galvoje. Tikrai – galvoje...

Gaudydama kaistančiose smegenyse lekiančias mintis kartu su įprastais kasdieniais prisiminimais ir klaikiais šio ryto, moteris vis dar tapšnojo telefono ekraną. „Pagaliau!“ – atsideduso, įsijungus telefono žibintuvėliui. Ir tuojau pat pajuto šiauriantis visus plaukelius – dabar jau aiškiai iš tuščio ir tamsaus koridoriaus – nuskambėjus:

– Kinšasa! Ateik čia!..

Negalvodama dar kartą pritūpė, į kairę ranką perėmusi telefoną, dešine pačiu po čia pat ant grindų besivoliojusį akmeninį dekoratyvinį – gaublio formos su keturkampiu stovu – svarelį popieriams prislėgti. Beprasmišką bendradarbių dovaną jos trisdešimtmečio proga. Atsistojusi jautėsi daug saugesnė nei prieš tai, todėl, nors ir stebėdamasi savo mintimis būtent šią akimirką, pirmąkart įvertino, kad dovana ne tokia ir bloga. Atsargiai pasižiūrėjusi pro durų tarpą, nors ir jausdama baimę, rodos, gniaužiančią krūtinės ląstą, žengė į tuščią koridorių. Ne, ne tuščią – ten, iš kur sklido balsas. Ne jos galvoje. Tikras.

Staiga stabtelėjusi tarpduryje, lyg ką prisiminusi, nukreipė šviesą į savo stalą. „Raktai! – pakraupo, nepamačiusi jų dėžėje ant stalo krašto, ten, kur juos visada laikydavo. – Laboratorija!“ – tuojau pat sekė kita, dar labiau stingdanti mintis. Pamiršusi balsą, bėgte pasileido tik avarinio apšvietimo lemputėmis apšviestais koridoriais, automatiškai prikišdama prie skaitytuvų ant kaklo kabantį pažymėjimą, atidarantį visas duris –

ties paprastas stiklines, skiriančias korpusus ir koridorius, tiek šarvuotąsias, užtvėrusias kelią jau prieš pat bandymų patalpą. Sustoję tik beveik atsimušę į nepermatomas sunkias laboratorijos duris. Jos tebebuvo užrakintos. Taip, kaip ir turėjo būti tokiu metu.

Uždusę ir sušilę, nusivilko sunkų palatą, persimetę ją per ranką ir, nepaliaujamai galvoje skambant: „Tai kur tie sumauti labės raktai?“, nuskubėjo atgal, tyliai keikdama nepatogius aukštakulnius aulinukus, kuriais šiandien apsiavė, nes jie gražiai derėjo prie naujutėlaičio elegantiško kelnų kostiumėlio, apsilikto jos vadovaujamos komandos atlikto tyrimo galutinių rezultatų Fizinių ir technologijos mokslų centro mokslo tarybai pristatymo proga. „Tikriausiai reikėtų kuo greičiau iškviešti policiją? – pagalvojo, tekina skubėdama atgal į kabinetą, bet nutarė prieš tai pati dar kartą viską apžiūrėti. – Kad nebūtų kur nors ant stalo paliktų vakar išspausdintų bandymų duomenų ir rezultatų...“ Visai susisukus galvai, niekaip neįstengė prisiminti, ar vakar prieš išeidama namo visus popierius saugiai sudėjo į seifą.

Parbėgusi prie kabineto, sustoję lyg įbesta – priešais uždarytas duris ant grindų stovėjo pradaryta jos rankinė. Ne kabinete, kur prisiminė palikusi, o koridoriuje. Lyg pati būtų ją ten pasidėjusi. Dar lifte atsegusi užtrauktuką, susiradusi telefoną, raktus ir padėjusi rankinę ant grindų prieš atrakindama kabinetą. „Balsas!“ – staiga prisiminusi greitai apsisuko, apšviesdama telefonu abi koridoriaus puses. Visur buvo tamsu ir tuščia. Ir tylu. Kaip ir kiekvieną rytą. Tik... akmeninis popieriaus slėgtuvas jos rankoje priminė apie radinį kabinete. „Kas čia vyks ta?“ – įtemptai mąstė suglumusi ir pabandė atidaryti kabineto duris. Jos buvo užrakintos. Kurį laiką pastovėjo, žiūrėdama į

rankeną ir spyną, lyg nieko nesuprasdama, tada susizgribo ir čiupo rankinę, įmetė į ją popieriaus slėgtuvą ir pradėjo kišenėlėje ieškoti kabineto raktų. Jų ten nebuvo.

„Aš juk juos išsiėmiau! – Su palengvėjimu prisiminė, kad eidama koridoriais jau laikė juos rankoje. – Tai aišku! – apsidžiaugė nurimusi. – Įsimečiau juos į švarko kišenę, kai neužsidedė šviesa ir reikėjo išsiimti telefoną.“

Raktai tikrai buvo kišenėje. Jausdamasi, lyg antrą kartą išgyventų šio ryto įvykius, ji šį sykį iš tikrųjų atrakino kabineto duris. Negalvodama siektelėjo jungiklio ir tik tada prisiminė, kad šviesos nėra. Bet... šviesa užsižiebė. Nustebusi moteris apsižvalgė kabinete, baimindamasi itin ryškioje šviesoje išvysti tai, ką lyg per sapną prisiminė mačiusi prieš, atrodytų, jau kelias dienas. Kabinetas buvo tuščias. Nustebusi ji kurį laiką žiūrėjo į grindis priešais stalą, kur visai neseniai matė... „Jis buvo čia... man nepasivaideno... – buvo įsitikinusi, nepajėgdama nusukti akių nuo tos vietos, lyg stengdamasi ten įžiūrėti prapuolusį kūną. – Kilimas! – staiga suprato, kas negerai. – Nebėra kilimo!“

Galvoje aiškiai susidėliojo vaizdas, ir jai palengvėjo supratęs, kad negyvėlis šiame kabinete šį rytą tikrai buvo. „Ir tai nebuvo nelaimingas atsitikimas!“ – galvojo vis užtikrinčiau, nes kūnas gulėjo didžiuliame kraujo klane priešais jos darbo stalą ant nedidelio kilimėlio, kuris dabar buvo dingęs kartu su negyveliu. – Nors... – kirbėjo ir kita mintis, – gal jis vis dėlto buvo gyvas? Atsipeikėjo ir išėjo? Aha... – prisiminė visai neseniai aiškiai matytą vaizdą, o skeptiškoji jos pusė tuoju pat užbraukė gerojo scenarijaus vaizdinius: – Išeidamas prigriebė ir kilimėlį... Prisiminimui turbūt...“ Keista, bet laboratorijos raktų ryšulys, kaip ką tik pastebėjo, gulėjo dėžutėje, kur vakar

buvo palikusi. „Policija! Reikia skambinti policijai! Apie raktus pagalvosiu paskui!“ – Blykstelėjusi mintis tuojau pat ir užgeso, kai, pakėlusį telefoną ir beveik pradėjusi rinkti 112, ryškioje kabineto šviesoje iš karto pastebėjo rusvai raudonas dėmes tiek ant telefono aparato, tiek ant savo rankų.

Nuleidusi telefoną, apsižvalgė atidžiau. Kruvinas buvo ir šviesos jungiklis, ir durų rankena, beje, abiejose durų pusėse, ir jos darbinis pakabutis su kortele, ir rankinė, ir naujasis kostiumėlis. „Ir... aš... – konstatavo, įsijungusi telefono kamerą ir pamačiusi sukrešėjusį kraują ant skruosto ir plaukų, kuriuos greičiausiai išsitepė, kai išslydusius nevalingai nubraukė už ausies. – Jungiklis buvo išteptas... tyčia... – Ant jo pastebėjo kraujo dėmę. – Jie... jis... žinojo, kad pirmiausia norėsiu įjungti šviesą...“

Kilusi mintis tuojau pat paskatino užrakinti telefono ekraną ir užgniaužti norą skambinti policijai. Jai reikėjo gerai apie viską pagalvoti. Stalčiuje susirado dezinfekcinių servetėlių, nuėjusi į tualetą, kiek pajėgė nuvalė dėmes nuo kostiumėlio, telefono ir rankinės, rūpestingai nusiprausė veidą ir išsiplovė plaukus. Grįžusi į kabinetą nušveitė jungiklį, duris, atidžiai apžiūrėjo stalą, nutrynė neaiškius taškelius nuo jo kojų – kaip tik toje pusėje, kur, jos manymu, visai neseniai gulėjo negyvelis, – atidžiai patikrino grindis, dėl visa ko jas perbraukė tomis pačiomis drėgnomis servetėlėmis. „Pradžiai visai neblogai! Be specialaus tyrimo niekas nieko nepastebės“, – pagalvojo, apsižvalgiusi švara tviskančiame kabinete, ir vėl patraukė į tualetą.

Dar kartą mintyse padėkojusi Fizinių ir technologijos mokslų centro ūkio skyriui už nestokojantį aprūpinimą dezinfekcinėmis priemonėmis, į klozetą po vieną nuleido visas panaudotas servetėles. Tada dar kartą rūpestingai su muilu nusiplovė rankas, džiaugdamasi, kad šiandien į darbą atėjo

taip anksti. Visą tą laiką jos smegenys įtemptai bandė suprasti, ne, išaiškinti tą, kas turėjo taip jos nekęsti, kad, norėdamas patraukti iš kelio, sugalvojo pakišti ir ryžosi dėl to net nužudyti... „Ką? Kas ten toks buvo?“ – Kad ir kaip stengėsi prisiminti bent menkiausią detalę, kuri leistų atpažinti nužudytąjį, matytą kelias sekundes, niekaip negalėjo to padaryti.

Darbuodamasi ir įtemptai mąstyddama net negirdėjo, kad jau kurį laiką kažkas kažkur kaukia. Tik baigusi tvarkytis ir išėjusi į koridorių, išgirdo nuo mokymų pažįstamą garsą. „Sirena... priešgaisrinė!“ – lyg perkūnas iš giedro dangaus trenkė mintis. Užšokusi į kabinetą, čiupo laboratorijos raktus ir, smaugiama blogos nuojaautos, pasileido ten, kur šįryt jau lėkė, – į laboratoriją. Vos pribėgusi paskutines duris, kurtinamai kaukiant klaikiam garsui, užuodė aitrų dūmų kvapą. Drebančiomis rankomis atrakino laboratorijos duris ir tuoj pat vėl jas užtrenkė, į veidą tvoskus karščiui ir juodiems dūmams, iš viršaus pilantis vandeniui. „Lyja? Kvaiša! Čia gaisro gesinimo sistema!“ – priminė pati sau, atšlijusi nuo kaistančių storo metalo durų.

Kaip tik tada išgirdo koridoriumi atskubančių žmonių žingsnius.

„UŽ LANGO PŪGA...“ – jos galvoje mintys sukosi ratu, sūkuriuodamos ir maišydamosi, lyg tos snaigės, į kurias ji buku žvilgsniu žiūrėjo, nieko daugiau aplink nematyddama.

Su ja, Fizinių ir technologijos mokslų centro, dažniausiai darbuotojų vadinamo FTMC, Plazmonikos ir nanofotonikos laboratorijos ir skyriaus vedėja, fizikos mokslų daktare Jaune

Gedminiene, niekas niekada nenorėdavo ginčytis. Ar kaip nors kitaip užkliūti. Visi žinojo ją turint itin aštrų liežuvį ir labai gerą užnugarį. Todėl pavaldiniai ir bendradarbiai stengdavosi be reikalo nepakliūti jai į akis, dažniausiai tyliai nurydavo nuoskaudą, labės vedėjai bjauriai pasišaičius. Geriausiu atveju tik pasiguosdavo puikiai viską suprantantiems bendradarbiams. Kur nors eilėje prie tualetų. Ar valgykloje. Patyliukais. Kad tik pašaliniai nieko neišgirstų ir neperduotų Gedminienei.

O dabar ne vienas, eidamas pro kambarį stiklinėmis sienomis, nesusilaikydavo nepažvelgęs į ją, labės karalienę – kaip šaipydami patyliukais vadindavo arba, plaštaka pliaukštelėdami sau per petį, ištiestais pirštais ties pakaušiu rodydavo „karūną“, kai ji paskambindavo telefonu, – Jaunę Gedminienę, anksčiau jiems kėlusią nesuvokiamą baimę, o dabar visiškai sugniuždytą, išsipešusia palaidinuke, iš kuodo išslydusia plaukų sruoga, nieko nematančiomis akimis ir suodinu veidu, po šlaunimis pakištomis rankomis, čia pat ant kilimine danga padengtų grindų netvarkingai nudrėbta rankine sėdinčią priešais policijos pareigūną. Kol galiausiai policininkas, neapsikentęs tokio nuolatinio, neslepiamai įžūlaus ir piktdžiugiško spoksojimo, atsistojęs rūpestingai užsuko visų stiklinės sienos langų žaliuzes.

Jaunė Gedminienė nė nekrustelėjo, vis taip pat bukai tebežiūrėdama į vieną tašką tiesiai priešais save. „Atrodo, gerbiama mokslų daktarei šokas, – pagalvojo policininkas, pamatęs nepasikeitusią jos povyžą ir pajutęs gailestį taip priblokštai jaunai – ne daugiau nei trisdešimt penkerių, – bet jau žinomai ir gerbiamai mokslininkei. – Tada blogai. Nesugebės nieko doro papasakoti. O namo jos išleisti, deja, irgi kol kas negalėsiu. Nes labai negerai atrodo šio ryto vaizdelis.“

– Ponia Gedminienė, ar jūs mane girdite? – pabandė dar kartą, prieš tai nesulaukęs jokios reakcijos. – Aš – Šarūnas Vilkas iš Lietuvos kriminalinės policijos biuro, sunkausi ir organizuoto nusikalstamumo tyrimo padalinio...

– Pavadinimas ne per ilgas?.. – Abejingai nuskambėjęs vis dar iš vietos nepajudėjęs, buikai pro langą tebežiūrėjęs moters klausimas kiek suglumino policininką.

– Kaip? – perklausė nelabai supratęs pareigūnas.

– Nesvarbu... – apatiškai atsakė moteris, neatitraukdama akių nuo nedidelio lango priešais, tikrai nesirengdama aiškinti savo klausimo.

Šarūnas Vilkas atsisėdo į savo vietą prieš pat moterį ir stengėsi pagauti nors kiek sąmoningesnį jos žvilgsnį. Veltui. Jaunė Gedminienė, užsidariusi savyje, ir toliau žvelgė tarsi kiaurai į jį. „Klausytis klausaisi, – žiūrėdamas į ją svarstė policininkas, – kitaip nebūtum manęs pertraukusi. Ir greičiausiai visai neišsigandusi, nes labai jau sarkastiškai nuskambėjo – „Pavadinimas ne per ilgas?“ Mat kaip! Poniai nuobodu klausytis...“ Tebesitikėdamas, kad vis dėlto pasižiūrės į jį ir galiausiai jiedu pradės normaliai kalbėtis, Šarūnas pasiėmė telefoną.

– Ignai, – kreipėsi į gaisravietėje dirbančių kriminalistų komandos vadovą, – laboratorijoje pabaigsit, tada dar patikrinkit visų, kurie pirmieji atsirado prie jos durų, darbo vietas. Ar kabinetus... Nežinau, kaip jie čia dirba.

Vos prabilęs jis matė, kaip Jaunė Gedminienė pagaliau lėtai pakelia į jį akis su šiokiu tokiu susidomėjimu. „Pagaliau! – apsidžiaugė galėsiąs normaliai pasišnekėti su laboratorijos vedėja ir, kaip suprato vos atvykęs, pirmąją iš visų darbuotojų, kuri atsirado prie užsidegusios laboratorijos durų. – Nors kažin kaip reaguos, sužinojusi, kad gaisre žuvo žmogus...“

Baigdamas pokalbį su kriminalistu nusprendė kol kas jai to neminėti.

– Man reikia į tualetą!

Deja, pirmi sąmoningi laboratorijos vedėjos žodžiai nebuvo tokie, kokių laukė policininkas. Maža to, reikalavimas buvo išsakytas valdingu tonu. Šarūnas vėl pakėlė telefoną prie ausies.

– Atvesk čionai kitą!

Po kelių sekundžių atsidarė durys, ir vidun galvą įkišo kiek jaunesnis pareigūnas.

– Užeik, Kasparai! – Šarūnas pamėjo jam ranka. Pastebėjęs policininko gestą koridoriuje laukiantiems mokslininkams, Gedminienės vadovaujamo skyriaus darbuotojams, pridūrė: – Ne, ne, žmogus tegul lukteli. – Palaukė, kol policininkas uždarys duris, tada abejingai tarstelėjo: – Palydėk ponią daktarę iki tualetu. – Pamatęs, kad moteris, kildama nuo kėdės pasiėmė ir ant grindų gulėjusią rankinę, stryktelėjo: – Ponia, kam jums rankinė?

Jaunė Gedminienė iš pradžių tik kietai sučiaupė lūpas, tada paniekinamai šyptelėjusi pratarė:

– Ten yra man reikalingų moteriškų dalykėlių. Norit pažiūrėt? – Ištiesusi policininkui rankinę lyg nekantraudama net krestelėjo ranką. – Imkit ir iškratykit! Tik greičiau, prašyčiau...

Įžūliai spoksodama dabar jau sutrikusiam policininkui į akis, vis dėlto puikiai suvokė, kad nebūtų gerai, jei jis pasinaudotų jos pasiūlymu. „Tas kvailas gaublys popieriui prispausti... Greičiausiai dar ir kruvinas... – prisiminė, kad jis pasirodė lipnus, vos tik paėmė, bet tada neturėjo laiko nei apie tai pagalvoti, nei apžiūrėti, nes koridoriuje pasigirdęs šnabždesys grąsino susprogdinti galvą. – Kokio velnio jį iš viso ėmiau? Kaip

kvailė dar į rankinę įsidėjau?“ – mintis keitė mintį laukiant, kol policininkas nuspręs, ką daryti.

– Ne, eikit! – Laimė, šis pakratė galvą, mostelėdamas ranka ir jausdamas, kad beviltiškai rausta, tenorėdamas, kad šita („Velnio boba!“ – lindo mintyse) daktarė kuo greičiau išeitų iš čia į tą savo tualetą ir nebeversėtų jo jaustis taip nejaukiai dėl tos kvailos rankinės bei „moteriškų dalykelių“ joje.

Moteriai staigiu judesiu užsikišus už ausies iš kuodo išsprūdusią šviesių plaukų sruogą, griežtai timptelėjus švarkelį ir nusišukus į duris, ženklais dar spėjo jaunesniajam tyrėjui Kasparui Vilpišiui parodyti į Gedminienės nugarą ir be garso pasakyti:

– Prižiūrėk ją!

RYŠKIOJE BALTOJE ilgo siauro koridoriaus šviesoje Jaunė Gedminienė jautė svilinančius Fizinių ir technologijos mokslų centro kolegų žvilgsnius, kai ji, tiesi ir pasitempusi, kad ir lydimą policininko,ėjo link vieno iš koridoriaus gale esančių tualetų. „Gera, kad nors antrankių neuždėjo, – sarkastiškai pagalvojo, nes nujautė, jog tada visi bendradarbiai tikriausiai būtų eję pirkti šampano. – Nieko, dar turėsit progą...“ Stabtelėjusi prie moterų tualetų durų, staiga atsigręžė. Bent du kolegos stovėjo koridoriuje ir smalsiai ją nužiūrino.

– Jūs, Kasparai... eisit su manim? – staiga paklausė su ja į tualetų patalpą bandančio įžengti policininko.

Šis, kad ir sutrikęs, nieko neatsakydamas užėjo į nedidelę patalpą, rūpestingai patikrino visas duris: sandėliuko, kur valytojos laikė šluotas ir skudurus, chemikalus klozetams ir

kriauklėms valyti; visas keturias kabinas, iš kurių viena, kaip visada, buvo užrakinta, nes tualetu bakelis neveikė jau kelis mėnesius. Jaunė atidžiai stebėjo, kaip jaunuolis nesivaržydamas pasilipo ant gretimos kabinos unitazo ir per viršų pažvelgė į užrakintąją, įsitikindamas, kad tenai tikrai nieko nėra.

– Kas už šitų durų? – atsisukęs paklausė lūkuriuojančios Jaunės, kai patikrinęs visas kabinas, pačiame gale rado dar vienas užrakintas duris, atskirtas nuo tualetu kabinų vientisa siena iki pat lubų.

Jaunė abejingai gūžtelėjo pečiais.

– Nežinau... – Mintyse pridurdama „Mulki!“ irzliai tarė: – Gal jau pagaliau iš čia išsinešdinsit? Patikrinot viską – nei mano bendrų, nei teroristų neradot, todėl malonėkit palaukti koridoriuje, už durų. Čia moterų tualetas! – Žiūrėdama, kaip policininkas lyg tyčia itin lėtai, vis dar žvalgydamasis, eina pro duris, drėbtelėjo: – Aš irgi niekur neskubėsiu...

ILGAI IR KLAUSIAMAI, nelabai galėdamas paaiškinti kylančios antipatijos, Šarūnas Vilkas žiūrėjo į jau antrą apklaušiamą žmogų – dar vieną fizikos mokslų daktarą ir laboratorijos vedėją Jaunės Gedminienės pavaldinį.

– Sakote, jūsų viršininkė negalėjo kažko nesužiūrėti? Kodėl jūs toks įsitikinęs? – policininkas nepasitikėdamas perklausė priešais jį sėdintį Romualdą Aršauską, vyresnio amžiaus vyriškį, vilkintį storu ryškiai raudonu džemperiu su gobtuvu ir įmantriais raišteliais, kokius paprastai nešioja jaunimas. – Juk mes visi žmonės, kiekvienas turime rūpesčių, kurie kartais

užgožia darbinius reikalus, ir tuomet pradedame klysti – pamiršti, pavyzdžiui, kad laboratorijoje kur nors kampelyje dar tebeveikia koks aparatas ar prietaisas, nežinau, kas ten pas jus yra, toks, kuris perkaitęs galėtų sukelti gaisrą...

– Oi, – pertraukė pareigūną vyras, numodamas ranka, – mes gal ir turime rūpesčių ir šioکį tokį asmeninį gyvenimą... dar kol kas. Bet tik ne šita... – Šarūnui Vilkui pasirodė, kad jis, kaip, beje, ir prieš tai buvęs Gedminienės pavaldinys, labai nemėgsta savo viršininkės, tad kiek stebėdamasis jo žodžiais, prieštaraujančiais kalbančiojo požiūriui, klausėsi toliau. – Žinot, aš, kaip ir beveik visi FTMC, negaliu pakęsti šitos pasipūtusios karvės, labės karalienės. Bet, kad ir kaip norėčiau, jog dėl jos kaltės labėj būtų kilęs gaisras, šito iš tikrųjų, nu, niekaip neįsivaizduoju... Jūs net nesuvokiat, jaunuoli, kokia furija yra Gedminienė. – Vyras pasimuistė, purtydamas galvą, kiek susiraukęs, tarsi apgailestaudamas, kad tokia gera proga praleista ir atsikratyti įgirusios labės karalienės ši kartą nepavyks, kalbėjo toliau, lėtai kapodamas žodžius: – Ir ji NIEKADA NIEKO nepamiršta ir NIEKADA NIEKO nesupainioja... O apie jokią jos šeimą aš nesu girdėjęs, išskyrus senį Gedminą... Jam mirus, šita furija paveldėjo tik labę ir, turiu pasakyti, iškart su visu „stogu“ ten... – parodė pirštu į lubas. – Taigi, be labės, ji daugiau nieko ir neturėjo. Galvą guldau!..

– Jos vyras? – kiek nustebęs Šarūnas, todėl pasitikslino: – Miręs? Nuo ko?

– Aha, – Aršauskas rimtai patvirtino, – taigi, jis vyresnis už mane buvo, susirgo ten kažkuo... Beveik prieš metus...

Staigiai atsilapojusios kabineto durys sukėlė vėją.

– Ponas Romualdai, – tarpduryje pamatęs paklaikusį savo pavaldinio Kasparo Vilpišiaus veidą ir smaigiamas blogos nuo-

jautos, Šarūnas Vilkas, pakildamas nuo kėdės, ranka parodė į duris, – gal malonėtumėte kiek palaukti už durų? Vėliau pokalbį pratęstume...

Vos tik užsidarė durys už Romualdo Aršausko nugaros, Šarūnas Vilkas, atsisukęs į Kasparą, paklausė:

– Kas atsitiko?

Kasparas, giliai įkvėpęs ir sunkiai nurijęs seiles, visai tyliai atsakė:

– Ji dingo, Šarai... Atsiprašau... Nesužiūrėjau...

Šarūnas iš pradžių nesuprato.

– Kas?

– Ta daktarė... Gedminienė... – Matydamos nustebusį, kol kas jo žodžių nesuprantančio viršininko veidą, Kasparas, abiem delnais persibraukdamas per tamsiai rudus banguotus plaukus ir taip dar labiau juos suveldamas, net sudejavo: – Laboratorijos vedėja, Šarai! – Galiausiai pratrūko: – Aš jos laukiau prie tuliko. Ilgokai, beje... Paskui pajutau, kad per kojas traukia šaltas oras... – Matydamos siuntantį Šarūno veidą, Kasparas greitai užbaigė pasakojimą, nebedrįsdamas pakelti į jį akių: – Viduje jos nebebuvo, tik langas atidarytas. Pro jį ir paspruko...

Kurį laiką kabinete tvyrojo spengianti tyla. Tada nuaidėjo lyg ir ramus Šarūno balsas:

– Tu nori pasakyti, kad Gedminienė su savo aukštakulniais ir firminiu kostiumėliu staiga vidury speiguotos žiemos, – kalbėdamas mostelėjo į už stiklo stūksančius vos ne iki pat viršaus užpustytus priešais esančio keisto pastato, kaip Kasparas čionai važiuodamas susižinojo, Vilniaus universiteto bibliotekos, langus, – išsiropštė pro siaurą tuliko langelį ir nušoko iš trečio aukšto?..

– Į pusnį, – Kasparas išdrišo įsiterpti, – po langu ten nuo miško pusės – avariniai laipteliai, o po jais – didžiulė pusnis...

Šarūnas Vilkas, mintyse keiksnodamas, jo manymu, apsižioplinusį kolegą, čiupdamas telefoną ir kažkam skambindamas, dar paklausė:

– Rankinė liko?

– Kas?.. – dar perklausė, bet tuoju pat susigaudęs, ko klausia viršininkas, atsakė: – Aaa, ne, pasiėmė su savimi...

Šarūnas, laukdamas, kol atsilieps, spėjo pagalvoti: „Ne šiaip sau pasiėmė savo brangią rankinę – iš anksto suplanavai pabėgimą... arba joje buvo kažkas, ko aš matyti neturėjau... Klausimas – kodėl? Ką slepiate, gerbiama daktare?“

– Kur tu esi? – paklausė, pagaliau sulaukęs atsako į savo skambutį.

– Važiuojam... Kamštis...

– Diviriksai, greičiau! – paragino nekantraudamas ir, ne-laukdamas atsakymo, pridūrė: – Vairuoja Auksė?

– Nu...

– Duok man ją!

– Klausyk, šefe, – iškart atsakė Diviriksas. – Aš visai nenoriu, kad kalbėdama ir vairuodama šita pakvaišusi tavo favoritė padarytų avariją ir nulaužtų man sprandą!

– Tada įjunk garsiakalbį! – Šaras kol kas dar sugebėjo kalbėti ramiai, nes nenorėjo, kad jų kompiuterių specialistas suprastų, jog viršininkas susierzinęs, ir galėtų smagintis dar labiau jį erzindamas.

– Jau...

Šaras išgirdo užiančio automobilio garsą, neaiškius pypsėjimus kažkur toli, todėl nebegaįšdamas paragino:

– Aukse, jeigu tik gali, pristatyk man tą Dievų Rikį kuo greičiau. Tik sprando jam nenusuk kol kas...

– Okey, Šarai, – pasigirdo švelnus moteriškas balsas, ir fone aidint: „Oi, ne, ne, ne, Aukse, baik!“, prieš nutrūkstam ryšiui Šarūnas dar išgirdo nekantrų, garsų automobilio signalą, kažkur kaukiančią sireną ir žviegiančias padangas.

Patenkintas, kad dar viena jo pavaldinė – Aukšė Samulytė – puikiai ir greitai atliks jai patikėtą užduotį – kaip įmanoma greičiau į Fizinių ir technologijos mokslų centrą pristatyti taip jam dabar reikalingą kompiuterininką, Šarūnas atsisuko į vis dar tylintį, prie uždarytų kabineto durų tebestovintį Kasparą.

– Einam! – pasakė Šarūnas, atidarydamas duris ir pamodamas ranka. – Rodyk!

Ir, burbtelėjęs palaukti trims smerkiančiais žvilgsniais juos stebintiems fizikams, visiems mokslų daktarams, kaip spėjo išsiaiškinti, su kuriais nebaigė kalbėtis, eidamas paskui Kasparą vėl išsitraukė telefoną.

– Ignai, tuojau pat nueik su saviškiais ir nuodugniai patikrink laboratorijos vedėjos Jaunės Gedminienės kabinetą. Itin nuodugniai, supratai? – iš karto sudiktavo atsiliepusiam kriminalistui, nesiklausydamas šio bandymų prieštarauti, kad dar nebaigė apžiūrėti sudegusios laboratorijos.

SUSIRAUKĘS ŠARŪNAS VILKAS, vos tik atsitraukęs nuo lango tualete, pro kurį atseit pabėgo laboratorijos vedėja, priekaištaudamas paklausė Kasparo Vilpišiaus:

– Ir kur tu matai, kad į tą pusnį būtų kas nors nušokęs? A, Šerlokai?

Sutrikęs Kasparas prišoko prie lango. Murmėdamas panosėje kažką panašaus į „Gal pėdsakus avariniai laiptai užstoja?“,

vis dėlto susivokė šnekantis nesąmones ir atsitraukdamas uždarė langą. Atsisuko į viršininką aiškiai jausdamasis baisiai kaltas.

– Susimoviau, ane, Šarai? – paklausė ir kiek luktelėjęs sumurmėjo: – Tai kaip tada ji dingo?

– Kas už šitų durų? – Neatsakęs į Kasparo klausimą, Šarūnas patikrinęs parodė į užrakintas duris, apie kurias beveik lygiai to paties Kasparas prieš keliolika minučių klausė ir Jaunės Gedminienės.

Dar nespėjus šiam gūžtelėti pečiai, Šarūnas staiga negarsiai keiktelėjęs išlėkė pro duris į koridorių. „Tai, žinoma, kad tavę kurl! – Už poros metrų pamatęs tokias pat vyrų tualetų duris, susikeikė dar kartą. – Vyrų tualetas!..“

Pasikvietęs Kasparą, parodė vyrų tualetų duris, praleidęs pavaldinį priešais save, šiam iš paskos įėjo ir pats. Iš karto pasuko prie užrakintų durų, paskutinių nišoje.

– Laukdamas jos stovėjai nusisukęs nuo vyrų tuliko? – paklausė pavaldinio, tik dabar supratusio, kaip buvo apmulktas.

– Bet juk šitos durys tikrai buvo užrakintos, – bandė teisinintis Kasparas. – Aš jas patikrinau. Tikrai patikrinau. Ir prieš jai užeinant... Ir po to, kai ji dingo. Jos tikrai tebebuvo užrakintos. Patikėk, Šarai!

– Jos ir dabar užrakintos, – Šarūnas Vilkas kalbėjo negarsiai, lyg pats sau. – Vadinasi, mūsų ponias daktarė dar turi ir įsilaužėlės talentų... Paliko atidarytą langą, kad tu pagalvotum, jog ji iššoko pro jį, – ką tu ir padarei! – Pastebėjo, kaip susinervinęs Kasparas delnu pasitrynė smilkinį. – Kažkaip atsirakino šitos duris į vyrų tualetą... – Pagalvojęs pridūrė: – O gal raktą nuo jų buvo iš anksto pasiruošusi? Ir išėjo ponias fizikos mokslų daktarė ramiausiai pro duris visiems mums tiesiai priešais akis...

Šarūnas Vilkas pajuto, kaip jį suerzino toks įžūlus, dabar jis beveik nebeabejojo, kad įtariamiosios ne tik padegėjos, bet galbūt ir tyčinės padegėjos, dėl kurios veismų žuvo žmogus, poelgis. Todėl jis beveik fiziškai jautė, kad jam kaipmat reikia peržiūrėti visų pastato vaizdo stebėjimo kamerų įrašus. „Nėra kada laukti, kol Diviriksas atvažiuos...“ – pagalvojo ir tuojuo pat paliepė Kasparui Vilpišiui surasti atsakingą asmenį, kuris leistų jiems peržiūrėti reikalingus įrašus.

O pats pasileido link laiptų. Ketino dėl viso pikto apsižvalgyti pastato vestibulyje ir lauke. „Juk tu per tokį šaltį, vilkėdama vien plonyčiu kostiumėliu, toli nenuėisi... – Atidžiai žvalgydamasis stovėjo didokos aikštės viduryje tarp trijų Saulėtekio mokslo ir tyrimų centrų pastatų, nepaisydamas kiaurai traukiančio stingdančio ir aštrius sniego kristalus, protarpiais besimaišančius su ledinio lietaus lašais, pusančio vėjo. – Nagi! Kur tu? – stengdamasis įžvelgti bent menkiausius keistumus toje vėjo perpučiamoje erdvėje, tarsi kalbėjosi su pasprukusia Gedminiene, suprasdamas, kad labai toli dingti ji neturėjo laiko. – Žinau, kad tu netoliese...“

Skambindamas Kasparui ir skirdamas jam dar vieną užduotį – išsiaiškinti, koku automobiliu važinėja Gedminienė, kur jį pasistato atvykusi į darbą, žiūrėjo į beveik iki pat viršaus užpustytą aukštą Vilniaus universiteto bibliotekai priklausančio Mokslinės komunikacijos ir informacijos centro, sutrumpintai MKIC'o, pastato nuožulnias sienas, palei kurias pirmyn atgal jau vaikščiojo šiltomis pūkinėmis striukėmis vilkintys ir didžiuliais madingais šalikais iki akių apsimuturiavę studentai su kuprinėmis ant pečių.

Pasisukęs į kitą pusę, Šarūnas matė aukštą taip pat Vilniaus universitetui priklausančio Gyvybės mokslų centro, kitaip va-

dinamo GMC, pastatą, kuris, nors ir apsnigtas, bet bent jau nebuvo taip makabriškai su visais langais nuožulniose sienose užpustytas, kaip kairėje esantis MKIC'as. Į Gyvybės mokslų centre tuojau prasidėsiančias pirmąsias paskaitas taip pat jau rinkosi būriai Gamtos mokslų fakulteto, Biotechnologijos ir Biochemijos institutų studentų. Ir niekur nebuvo matyti nieko panašaus į vienplaukę elegantišku kostiumėliu lyg pavasarį vilkinčią moterį...

Tuo metu pro šalį praėjo būrelis merginų, tikriausiai iš netoliese esančio studentų bendrabučių kvartalo, jų gyventojų dažniausiai vadinamo Niujorku – vien dėl daugiaaukščių, net šešiolikos aukštų, bendrabučių pastatų, iš toli išsiskiriančių aplinkui plytinčių kalvotų miškų kraštovaizdyje. Prisiminus „Niujorką“, kurio Teisės fakulteto studentų bendrabutyje, trokšdamas savarankiškumo nuo tėvų, gyveno kelerius metus, Šarūno atmintyje trumpam šmėstelėjo ir „Kamčiatka“ – taikliai studentų pramintas tuo metu toli nuo paskutinės troleibuso stotelės įsikūręs žemaūgių, penkiaaukščių, studentų miestelio bendrabučių kvartalas, kuriame anuomet gyveno pirmoji jo studentiška meilė...

Praeidamos pro viduryje aikštės stovintį vien tik švarku vilkintį vyrą, panašų į pasiklydusį, be nuovokos besižvalgantį svetimą šalį, merginos susidomėjusios jį nužiūrėjo, sukikeno, matyt, kažką juokingo vienai jų pasakius, ir tik paskutinė iš jų jau beveik praėjo pro šalį, bet staiga stabtelėjo ir atsiskusiai paklausė:

– Jūs kažko ieškote? Nesušalsite?

– Ne, neieškau, – šyptelėjęs Šarūnas pamojo nuo šalčio paraudusia ranka paslaugiai merginai ir apsisukęs greitai žingsniu nubėgo net cypiančiu po batais sniegu smarkokai užpustytu takeliu į pušyno pakrastyje stūksančio Fizinių ir technologijos mokslų centro pusę.